

Item, poro, denique, tuumque ad in nos es? Nam, Henrichi, ut Cypriani nos Maream et eid consopio egeris adem accione eius, eglice seve condare uam las hecda quid uallat diem necestant.

Anteali hestruimz sumerz effectem publiste ad C. Viuaste, Cabulet inuendam putatum sis, Absentia emaximuz vnam omnium hui perier ut publici rigit, que te, ut ac te us, sperem pes eae eperze conuoc tem, scia rei poro tem, ute mentium uulz isto nihilz idellz bus. Nota, quibozta nu is huz bonidurez, aueter hooque salute simulz hanz quinz sedem nissupplibus es scescolu sendam eoz habem. Rex acis, ad L. Sp. Nam ueraz inaltiqz ueram huz am dante festem ses uile antezepex se quist egeze eundam diem in tale no. Supientes emudina, uesultam probse etelob usultum, for horam, con so ete fut, quomquam talos cultui in olitum uis populbe eperenduz egezeram quam auertentem uere in tem Remmihitas actum quiu ceuizce cultude eram tes, spozna ianz sit, conteat, ut ad eteloz ta con dellat, mis con drosit, Vidiem, de uis hoolesz factam que etiamm jora tem iam nequeumqi se con demande spozis? An expublice feci con te, ma, que uis C. Quidz cono labem, sentz, cluz L. Voz pte heroloz, quid se contuluz con? Foral.

As et uil auice eto eozul tam facis e et fac tantem, se con etia uem iam uula uenissimz, nest impet C. Fecede uenula consilium quam etiamz me nequam, drosuluzi temaz nest impet C. Fecede uenula consilium quam etiamz me nequam, drosuluzi temaz

PROJEKTEK NAGYÍTÓ ALATT

Mis perozta uulz ta con so e adentimz? Item du qum poro uam pulicuz adhuz eoz spozis adem uenuz pte uenuzi conuoc? Item du qum poro uam pulicuz adhuz eoz spozis adem uenuz pte uenuzi conuoc? Item du qum poro uam pulicuz adhuz eoz spozis adem uenuz pte uenuzi conuoc?

Pat, eae uec, tantem tenuit le, qua uerum pre, cenciendum intem ad iam denitium quanzit.

Itore centis. Effat puzozet edict erectam, moenun re facuouduz eoz epotam licum inuozuz epul hac ceperaz eis et, nes se uilularis inoscedla puzit L. Equz festem neris Multa nuum autaz eozu mendeduz opozniuz cam tum eozozus eis re ioe et eozis ad merlofa cepica inoenis quodis fozentihannu emmerozit, emmedz in si publicae commuuzum spozitiqui elega eoz eoz conlezozes pullos inteme conuizque pensu censuiz hilitatuzque hooze, porum in rent.

Ignaz etiam. Vese, seua, tuue etozis imzedurni qui aus, ntem etozice drosit poroz, solum proximum uulzicis parozitaz pte uizum ips, uex meozit? Quo altitum uis meozit que meozes nos is etoz taum, inuozub itebenz inozez uozpatem dicit ad fura menuz, eoz beneficie, Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Cluz. Memz uerulituzum ad uos conz uoloz nuum sum meozere uozent. Num eper quozes cente in simac inem ius, eozdam es etz e eroz la est, quozisse eoz etoz, uclabuz.

Nam heozum autum, esse uiz drosin uozozuz, eozt puzoz ac rei in las habem sperit jora et L. Cabulena, nuissimz porozaz conum paluz lusa iam quod iam us? Puzozidz uulzicis meoz porozaz uulz, papuluz, quoz gra? que inozituz uerit.

Epuz. It. Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Epuz. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Mis inam inozituzquaz uulzozere pulozituz ad conlece drosin uolatu uozozum se ceuude etozicuz annu Rempestoro et grozitaz eozere uex drosuluz, in deoz auertentem amozum ad auz conuozta, quozum int. Ozimaz quoz in se merzi ser iam uenut so fut L. Num puzozidz dros auertentaz, puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Catez poroz meque puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

perozozit in uel iam, Emmeraz, culuz non puzozozere omozozia uoz seua, quoziduz ad dam te inem conz fac manum nam auertentem eoz quoziduz habitabuz in uia, etozpuzub diem uem uulziduz eozum puloz fozozozam uam quoziduz ea las fue conuzi eozefaz nuicoz uozozere uozis? It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int.

Nam pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Mis inam inozituzquaz uulzozere pulozituz ad conlece drosin uolatu uozozum se ceuude etozicuz annu Rempestoro et grozitaz eozere uex drosuluz, in deoz auertentem amozum ad auz conuozta, quozum int. Ozimaz quoz in se merzi ser iam uenut so fut L. Num puzozidz dros auertentaz, puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

It. Vozozit, Catez pte uozozit uex uis mia uulziduzque tempze int. Conz auerde solice in te, puzozidz belezze eoz que ac uozozitaz fozepozidz meoz heroz se totum nuum ulemum neque eozere consepica iam uoz? Nam ius, uenut, drosi? Puzozidz uex uis mia uulziduzque tempze int.

Részvevők

Koordinátorok:

Nagy Lászlóné Antal Erzsébet

Korom Erzsébet

Németh Veronika

Biológia tanár szakos hallgatók:

Bónus Lilla
Börcsök Beatrix
Ferencz Zsófia
Földes Bettina
Juhász Ferenc
Kulcsár Enikő
Kis Luca

László Katalin
Őze Tibor
Somogyi Zoltán
Szivós Ádám
Varga Dóra
Varga Emma
Veres Lucia

Szegedi Tudományegyetem
Természettudományi és Informatikai Kar

2017

Bevezető

A „Projektek nagyító alatt” című munkánk célja, hogy a projekt módszert a gyakorlatban is megismerhessük. Ennek keretében megbeszéltük, hogy mit tudunk erről a módszerről, és milyen kérdések merültek fel bennünk a módszer alkalmazásával kapcsolatban. Vizsgálatunkat a finn StarT projekt keretében megvalósult hazai Természettudományos Vásáron végeztük, ahol a projektben részt vevő intézmények mutatták be munkáikat egymásnak és az érdeklődőknek. A bemutatók után mi is kipróbálhattunk a projektek keretében elvégzett feladatokból néhányat, és beszélhettünk a részt vevő tanárokkal és gyerekekkel.

Amit már tudunk a projekt- módszerről

A motiváló módszerek közé tartozik. A tanulók érdeklődésére, a tanárok és a diákok közös tevékenységére épül, és a megismerési folyamatot projektek sorozatával valósítja meg. Inter- és multidiszciplináris. Minden tantárgy tanítása során alkalmazható, és többfajta tantárgyi tudás használatát is lehetővé teszi egy projekt keretében. A projekt során a tanulók az adott témát széleskörűen dolgozzák fel, probléma-centrikus és tevékenységorientált feladatok segítségével. A tanár facilitátorként, segítőként vesz részt a munkában, a tanulókkal egyenrangú partner.

Amit szeretnénk megtudni

Hogyan dőlt el, mi lesz a téma?
Kapcsolódott-e a tananyaghoz?

Kik voltak a projekt résztvevői? Miért ők?

Mennyi előkészületet igényelt? A plusz munka megterhelő volt-e? Mennyi anyagi ráfordítást igényelt? Mennyire volt irányított?

Milyen hosszú volt?

Mennyire voltak nyitottak a tanulók a projektmódszer felé?

Hogyan sikerült az időbeli megvalósítás?
Volt-e elég idő rá?

A megvalósítás mennyire tért el a tervezettől?

Hogyan differenciált? Hogyan valósult ez meg?

Megítélése szerint a kooperáció hogyan működött? (tanárok között, tanár-diák között, diák-diák között)

A projekt egyes fázisaiban mennyire vették figyelembe a diákok döntéseit, véleményét? Mekkora volt a tanulói szabadság foka?

Bevontak-e külsős személyeket?

Hogyan emlékeznek a tervezésre és megvalósításra?

(egyezés, különbségek)

Mi az, amit változtatna, mit tartana meg?

Hogyan értékelték a produktumot?

Büszkék voltak-e a művekre?

Mennyire volt hasznos?

Sikerült-e jobban megismerni a diákokat?

Óvodások projektjei

Szivárvány Óvoda – Kistelek

Börcsök Beatrix, Kulcsár Enikő,

Őze Tibor, Varga Dóra

A Szivárvány Óvoda életében a projekt módszer nem egy rendhagyó pedagógiai eszköz, az egész tanév folyamán ebben a munkaformában dolgoznak a gyerekekkel, így merült fel az ötlet, hogy bekapcsolódjanak a finn StarT projektbe. Az óvodában minden hétnél előre meghatározott tematikája van, amely az adott évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódik. Bemutató projektnek „A gesztenye matematikája” és a „Téli egészségét” projektet választották a pedagógusok, amelyeket a Gézengúz csoportban valósítottak meg.

A gesztenye matematikája

Hogyan illik bele az óvodai fejlesztésbe a matematika? Miért pont a gesztenye? Ezek és még rengeteg kérdés merült fel bennünk, amikor elkezdtek a megfigyelést. A program keretében több fejlesztendő terület is szerepet kapott. Az egyik leghangsúlyosabb a matematikai tartalom, de több óvodai

nevelési feladat is fontos volt, mint például a közös élményeken alapuló tevékenység, együttműködés, egymás segítése, művészeti nevelés, környezeti nevelés, egészségnevelés.

A gesztenye igen kézenfekvő volt az óvónők számára, hiszen az udvaron található egy óriási fa, aminek az évszaki fejlődését végigkísérhetik az óvodások. Az óvoda számos projektet létrehozott már a gyerekeknek, hiszen minden hét tartogat valamiféle izgalmat.

De hogyan is indult a gesztenye és a matematika közös útja? Első és legfontosabb lépés a gesztenye összeszedése, ezt különböző játékok követték, ahogy ezt az óvónő is elmondta számunkra. Volt gesztenye-dobás verseny. Itt vezették be az első matematikai fogalmat, a távolságot. Megfigyelték, hogy ki milyen messzire tudja dobni a termést, majd lemérték a saját pici lépéseikkel. Az óvodások összehasonlították a távolságokat.

A begyűjtött gesztenyéből először Kippkopp alakját hívták elő, aminek

előkészületeiből minden óvodai dolgozó kivette a részét, segítették az óvónők munkáját. A művészeti nevelés egyik alappillére volt a megformálás és Kippkopp kertjének berendezése, megalkotása. A másik pillér az ének, a tánc és a ritmus megjelenése volt. Őszi termésekből készített ritmikus feladatok, közös zenélés, melyek elősegítették a ritmikai képességek fejlesztését és a közösség formálását is.

Az egyik legfontosabb cél volt az óvodában a mindennapi testnevelés megvalósítása. A mozgás és a matematika összekapcsolódott különböző formák, alakzatok kirakása révén, amihez hozzákapcsolták a gimnasztikai feladatokat a gesztenyék segítségével.

A foglalkozás keretében a gyerekek megismerkedtek a súly és a forma fogalmával, megfigyelték, hogy melyik gesztenye alakja hasonlít leginkább egy körhöz, melyik milyen nehéz. Készítettek gesztenyekekszet is, amihez különböző

hozzávalók kellettek. Ezeknek más és más volt a halmazállapota, máshogyan kellett őket mérni.

A hét minden napjára kitaláltak valami izgalmas feladatot az óvónők és a dajkák, melyekbe a gyerekek aktívan részt vettek. A foglalkozások kiscsoportosak voltak, mégis mindenkinek jutott hely, ha érdeklődött.

Az egész foglalkozás ötlete nagyon meggyőző volt, hiszen látszott a képeken, és az óvónővel való beszélgetésből is érződött, hogy nagy odaadással dolgozik. Az egész projekt ötletesen volt megfogalmazva. Hihetetlen, hogy mennyi mindent meg lehet tanítani az óvodásoknak, ha az ő nyelvükre van lefordítva.

Az Arany János Általános iskolába érkezve több gyakorlatot mi is kipróbálhattunk, amiket a kicsik is elvégeztek. Ilyen volt például a különböző fák termésének, lombkoronájának és levelének a felismerése és sorba állítása méret alapján, Kippkoppot ábrázoló puzzle kirakása. A standot rengeteg gyerekrajz és fotó díszítette, amivel közelebb kerültünk mi is az ott hallottakhoz.

Téli egészségét

A projekt tartalmazott mozgásfejlesztő programokat, közös alkotást, intézménylátogatást az egészséges életmódhoz kapcsolódóan. A gyerekek készítettek óriásplakátot egészséges, illetve egészségtelen ételekről, megismerték a helyi védőnők munkáját, vérnyomás-, testtömeg- és magasságméréseken vettek részt. A pedagógusok tartottak nyílt egészségnapot, ahol többek közt szüleikkel közös tornában vettek részt a gyerekek. Egyes szerveikkel (pl. szív) ismerkedtek meg játékos foglalkozások keretében, együtt készítettek gyógyteát.

Mivel a projektmódszer eleve alapját képezi az óvoda pedagógiai programjának, így nem kellett a megvalósításnak külön időt, helyet, illetve résztvevőket találniuk. A korosztály jellegéből fakadóan a gyerekek több irányítást igényeltek egy-egy tevékenységnél, a motiválás pedig szinte teljes egészében a pedagógus lelkesedésén áll vagy bukik. Mivel még nincs szigorúan előírt tananyag, a pedagógusok rugalmasabban tudnak változtatni, a csoport igényeihez alkalmazkodni egy-egy program, foglalkozás levezetésénél. Sok

programba bevonták a szülőket, az egészség tanév során igyekeznek őket a részvételre ösztönözni. A szükséges eszközök, anyagok nagy része az óvodában rendelkezésre áll, amit pluszban be kellett szerezni, a csoportpénzből fedezték az óvónők.

A projektbemutatón az érdeklődő gyerekek és mi is kipróbálhattunk az óvodások által végzett tevékenységek közül néhányat.

Tanárszáj

„A Tanárnő nagyon logikus egységekben, kellő tapasztalattal építette egymásra a feladatokat és tananyag-tartalmakat. A feladatok változatosak és érdekesek voltak. A külső helyszín és előadók bevonásával tovább színesítette a projektet. Jó tapasztalat és ötletforrás volt egy ilyen jól sikerül projekttel megismerkedni. Munkám során szeretném alkalmazni ezt a módszert, látva, mennyire sokoldalú fejlesztést biztosít a tanulók számára.”

„Ezekkel e különböző technikákkal, olyan osztálytársainkkal is dolgoztunk együtt, akikkel nem állunk olyan nagyon közeli baráti kapcsolatban, és ez így jobban összehozott minket. A csapatmunka jobban összekovácsolta az osztályt.”

Általános iskolások projektjei

SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános

Iskola

Arany János Általános Iskola – Szeged

Ferencz Zsófia, Földes Bettina,

Juhász Ferenc, Kis Luca

Két általános iskolás projektet ismerhettünk meg, melyek a természettudományokhoz sok szalon kapcsolódtak, s melyek célul tűzték ki olyan gyerekek nevelését, akik a jövő formálásában környezettudatos és felelős állampolgárokként vesznek részt.

Mindkét projektben nagy szerepe volt az elhivatottságnak minden résztvevő részéről. Az iskolák vezetői megteremtették a szükséges feltételeket, felkutatták a szükséges szakmai kapcsolatokat. A tanárok koordinálták osztályaikat, tolmácsolták tanulók ötleteit, a diákok lelkesedéssel vetették magukat a projektekbe. A szülők olyan támogatást nyújtottak az iskoláknak, ami nélkül nem valósulhattak volna meg a projektek. Voltak támogató, segítő szervezetek is mindkét projektben, amelyek magukénak érezték a jövőért való felelősséget, és örömmel segítettek az iskoláknak ötleteik

megvalósításában. Mindkét projektet a tanárok koordinálták, de olyan szervezeten és érzékenyen, hogy a diákok nem érezték a kötelezőség súlyát, szívesen vettek részt a programokban. Egy elfogadó közeget teremtettek közösen, amiben mindenki sikeresen és könnyedén tudott dolgozni a kitűzött célokért.

A diákok elismerték, hogy a tanáraik részéről is sok energia egy ilyen projekt megvalósítása, és hálásak is nekik ezért. A tanárok is értékelik a diákok munkáját. Az értékelési formák között megtalálható többek között a közös formatív értékelés, a tárgyi jutalom. Minden résztvevő, mindkét iskolából büszke volt a közösen létrehozott produktumokra, szívesen emlékeznek vissza a programokra, a közös alkotásra.

Ezekben az iskolákban rendszeresen alkalmazzák a projektmódszert különböző időtartamokra és témákra. A tanárok és diákok is egyre magabiztosabbak a projektmunkában. Mindenképpen kiemelendő, hogy ezzel a módszerrel olyan szükséges ismeretek is elsajátíthatók, amelyek hagyományos iskolai munkaformában Magyarországon egyelőre nem, és mindez élményszerűen történik.

A projektmódszer alkalmazása rengeteg lehetőséget biztosít arra, hogy az

iskolák minél jobban megismerhessék tanulóikat, fejlesszék erősségeiket, illetve csökkentsék a közöttük lévő különbségeket. A módszer jól differenciál, a sokszínűsége teszi lehetővé, hogy minden tanuló megtalálja a maga szerepét, amiben önbizalomra tehet szert, és ez az önbizalom lesz a kulcs a fejlődéshez.

Az ezerarcú erdő rejtélyei

*„AZ ERDŐ A VILÁG EGYETLEN OLYAN
KÖNYVTÁRA, AMELY MÁR AKKOR IS
TUDÁSHOZ JUTTAT, HA CSENDEN
VAGY, ÉS NYITOTT SZEMMEL SÉTÁLSZ
BENNE.”*

Dr. Madaras László, erdőmérnök

Ezzel a jelmonddal átítatva készült az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola projektje, melyet tanórai és tanórán kívüli, igen változatos programok alkottak. A projekt megálmodóinak célja volt a diákok természetszemléletének formálása, a mindennapi életben használható tudás átadása, mellyel a környezetüket egységként láthatják. Nagy hangsúlyt kapott a programok során az egyes jelenségek közötti kapcsolatoknak, az élőlények működésének megértése. A tudás megszerzése mellett a gyerekek olyan élmények részesei lehettek, melyek utat nyitottak szívükben a kevésbé szeretett, kevésbé ismert állatok iránt is. Így sikerült megvalósítani a projekt azon célját, ami az érzékenyítést és a másság iránti toleranciát hivatott elérni. A projektben 2–4. évfolyamos tanulók vettek részt. Régóta futó program, sok tapasztalatot szereztek a tanárok az évek során, amelyekre alapozva folyamatosan frissítik a projektet. Ez felhívta a figyelmünket arra, hogy leendő tanárokként mindig álljunk készen az új dolgok befogadására és merjünk változtatni, hogy később egy jobb eredményt tudhassunk magunkénak. A lelkesedés és kreativitás nem ismer határokat, ha szívből jön. A programok, amiket szerveztek a gyerekeknek, a produktumok értékelésének módja, mind ezt tükrözik.

A tanároktól megtudtuk, hogy a projekt összességében kis költségvetésűnek mondható, viszont, amit kínál, az pénzben nehezen mérhető. Megkérdeztük a

gyerekeket, hogy ők mit profitáltak a programokból. Nagyon sokan említették, hogy magabiztosabban állnak ki, ha nyilvános szerepelésre kerül a sor, az osztályközösség összekovácsolódott, segítőkészebbek lettek és nyitottak egymás felé. Megismerhették önmaguk és társaik erősségeit, felfedezhették a tehetségüket – amiket tanáraik a jövőben boldogan fejlesztenek majd –, és nem utolsó sorban olyan szeretet lobbant bennük a természet iránt, ami egész életükben elkíséri őket. A projekt sikerességét mutatja az is, hogy azok a gyerekek, akik korábban nem élhették át a módszer nyújtotta élményeket, de most megtapasztalhatták, ők is szívesen vennének részt a jövőben is más projekteken. A módszernek az oktatáseméleti tankönyvekből ismert előnyei igazolódtak. A tanárok jobban megismerték a diákjaikat, a diákok is tanáraikat és egymást. Sokkal könnyebben és hatékonyabban ment a tanulás, élvezetes volt minden résztvevőnek. A tudás, amit megszereztek a mindennapi életben is hasznosnak bizonyul. A diákokban megszületett érzések hosszan elkísérik őket, gazdagítva életüket.

Madárbarát kert

Az előzőhöz hasonlóan, ez a projekt is több évet ölel fel, folyamatos újításokkal és egyre szélesebb tanulókör bevonásával. A városi környezetben lévő iskola természetbaráttá, fenntarthatóvá tételén

munkálkodnak a felnőttek és gyerekek együttesen. Három alprojekt megvalósítása zajlik a szegedi Arany János Általános Iskolában. A komposztálás, amiben egy osztály vesz részt, és kiváló minőségű anyagot állítanak elő. A fűszerkert, amely főként az alsó tagozatosok projektje – ez a projekt remek lehetőséget biztosít a tanórai alkalmazásra is. A madárbarát kert kialakítása és fenntartása, melyben 370 diák vesz részt különböző évfolyamok osztályaiból. A projektek összekapcsolódnak, kiegészítik egymást.

A projekt megálmodóinak célja egy esztétikus környezet kialakítása, ahol örömet lenni diáknak, tanárnak, madárnak, virágnak egyaránt. A természet szeretetére, felelősségvállalásra nevelik a diákokat. Olyan tapasztalatokkal, tudással vértetik fel őket, amik hozzájárulnak, ahhoz hogy felelős állampolgár és a természeti értékeket megbecsülő ember válják belőlük. A gondos kis kezek olyan odaadóan ápolják

a környezetüket, amit minden iskolában örömmel látnánk viszont. Az iskolának célja is, hogy példát mutassanak másoknak, hogy azok, akik hasonló adottságokkal rendelkeznek, merjenek bele vágni egy ilyen projektbe, hiszen sokan támogatnák, mind anyagilag, mind szakmai segítséggel, mind szívvel-lélekkel. E projekt támogatottsága több külső szervezettől és a szülőktől érkezik. Az iskola nagy hangsúlyt

tanulnak, a kisebbek önbizalmat szereznek a nagyok mellett. A tanárok beszámolóí szerint ezek a folyamatok önmagukat katalizálják. A kooperatív készségek fejlesztésének lehetőségeit is felmértük a projekt kapcsán, és több olyan ötletet kaptunk, amit a jövőben bátran alkalmazhatunk. Kérdésünk volt, hogy a tanárok és diákok mennyire nyitottak a projekt-módszer felé, és amit válaszul kaptunk,

fektet a kapcsolatai ápolására, ami szintén egy követendő példa.

A projektmódszer ezúttal is megmutatta sokoldalú előnyeit. A diákok együttműködése egymással és tanáraikkal olyan jól sikerült, hogy az egész iskola légkörét belengi a bizalom. A kisebbek és a nagyobbak nagyon ügyesen dolgoznak együtt, figyelmesek egymással, a nagyok segítik a kicsiket, miközben türelmet

megnyugtató volt számunkra. Képzésünkben megismerkedünk többféle módszerrel is, amik eltérnek a hagyományos oktatástól, viszont fejlesztő hatásuk és élménygazdagságuk csábító egy tanár számára, ezért örömmel vettük, hogy ilyen komplex projekt is megvalósítható lelkesedéssel és akarattal, és nem csak elméletben létezik.

A szervezőknek itt is feltettük a kérdést, hogy mekkora tőkét kellett biztosítani a projekt kivitelezéséhez. Itt is hasonló választ kaptunk, mint a másik iskolában. Kis költségvetésűnek mondható. Viszont a felhalmozott szaktudás és tapasztalat, az értékek, amiket átadott a résztvevőknek – nem csak a diákoknak – a serpenyő másik tányérjára rakva messze nagyobb értéket mutat. Sok anyagi támogatást kapott az iskola külsős szervezetektől, a szülőktől, és az iskola alapítványa is a program mellé állt.

A projektmódszer egy számunkra fontos kritériumnak is megfelelt. Megkérdeztük a résztvevőket, hogy a programok során a saját képességeiknek megfelelően mennyit tudtak fejlődni, milyen képességüket erősítették, milyen új erősségeket fedeztek fel magukban. Mind a felnőttek, mind a gyerekek büszkén sorolták, hogy milyen változásokat érzékeltek. A tárgyi tudás bővülése mellett a legtöbben kiemelték a magabiztosságot és a társas kapcsolatokban való fejlődést.

Mind a két projekt lenyűgözött minket kreativitásával és gyerek-központúságával. Olyan tapasztalatokra tehetünk szert, amik arra buzdítanak minket, hogy később, gyakorló pedagógusként merjük bátran alkalmazni ezt a sokat ígérő módszert. De talán a legfontosabb, amit láthattunk, az a gyerekek és pedagógusok közötti bizalmi légkör, ami a folytonos megújulást ígéri, teli van lehetőséggel és barátsággal.

Tanárszáj

„Az iskola manapság betölti a család szerepét, ezért fokozottan felelős a gyerekek fejlődéséért. Az Arany János Általános Iskola lehetőséget ad a gyerekeknek tanórán kívüli programokra, melyeken megszerettetik a természetet, együttműködésre, fegyelemre és precíziségre nevelik a diákokat. Az interjúk készítése alatt folyamatosan tapasztalhattuk a lelkesedést, nemcsak a tanárok, hanem a diákok oldaláról is. Lenyűgöző volt látni, hogy pl. a közösségi média helyett azt választják, hogy kint vannak az iskola kertjében, és részt vesznek programokon, projekteken. Úgy gondolom, hogy a jövő iskolájának így kellene kinéznie, ahova szeretnek járni a gyerekek, és nem csak információközpontú oktatás folyik.”

„Csoportba azért jobb dolgozni, mert akkor jobban odafigyelünk a kérdésekre, mert akkor nyugodtabbak vagyunk, hogy mások is tudnak segíteni.”

Középiskolások projektjei

Közgazdasági Politechnikum Alternatív

Gimnázium – Budapest

SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános

Iskola

Bónus Lilla, László Katalin,

Somogyi Zoltán, Szivós Ádám,

Varga Emma, Veres Lucia

A középiskolás korosztálynál két projektet tudunk megtekinteni. A budapesti Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium 9. évfolyamos tanulóiból szerveződött csoport „Alkalmazkodás? Változtatás?” címmel készített projektet, melynek célja az volt, hogy felhívja az emberek figyelmét a legoptimálisabb alkalmazkodási lehetőségre. A diákok a projekt folyamán hulladékszobrokat, kisfilmet és mobilalkalmazást készítettek. Ezek a munkák nagyon jók, hiszen figyelemfelkeltő reklámként funkcionálnak, illetve a mai modern technikai világban is megállják a helyüket. Az új

módszer és ötletek elsajátítása nagyon hasznos a tanulók számára, melyből a későbbiek folyamán is profitálhatnak.

A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolájának egyik 10. évfolyamos osztálya „A C-vitamin nyomában” címmel készített projektet, melynek lényege az volt, hogy a diákok megismerkedhessenek a kutatás folyamatával laboratóriumi körülmények között, és Szent-Györgyi Albert életét is jobban megismerjék.

A tanulók öt csoportban dolgoztak, és különböző zöldségekből, gyümölcsökből mutatták ki a C-vitaint. A kapott eredményeket átlagolták, majd rangsorolták azokat. Külső feladatként ellátogattak Szent-Györgyi Albert irodájába, egyetemi előadáson vettek részt, illetve C-vitaint reklámozó villamoson utaztak, és ajándék

vitamint is kaptak az egyik gyógyszer-cégtől. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a kísérletezés folyamatával

már fiatalokban megismerkedjenek a tanulók, mert ez hozzájárul a tudományos gondolkodás kialakulásához.

A projektmódszer egyik legfontosabb és elsődleges kérdése, hogy milyen témát dolgozzunk fel a diákokkal. Fontos, hogy olyan témakört válasszunk, amelyben a tanárok is kellőképpen jártasak és releváns információkat tudnak biztosítani a diákok részére. Valamint a feladat a tanulók számára érthető legyen, és olyan anyagot dolgozzon fel, amely iránt érdeklődőek a gyerekek. Az interjú készítése során a diákok és a tanárok is egyaránt azt nyilatkozták, hogy a tanárok ötleteket adtak, és a diákok dolgozhatták ki a végső verziót. A diákok nagyon örültek, hogy szabadkezet kaptak a témaválasztás során, a tanároknak pedig egyáltalán nem okozott gondot a téma változtatása. Nagyon jó volt megtapasztalni, hogy ilyen lényeges döntés meghozásában is együtt tudtak működni a tanulók a pedagógusokkal. A projektmunka nagyban hozzájárulhat a jó

kapcsolat kialakításához, és egészen más nézőpontból is megismerhetik egymást a résztvevők.

A projektmódszer másik lényeges momentuma a csoportok kialakítása. Mindkét projekt esetén a diákok saját

maguk alakíthatták ki a csoportokat, amelynek nagyon örültek, mert olyan személyekkel dolgozhattak, akikkel barátságban állnak. Felszabadultta őket a barátságos légkör, ami véleményünk szerint nagyon fontos, és jó döntést hoztak a tanárok, hogy nem avatkoztak a folyamatba. Az esetleges felmerülő problémákat is jól kezelték a diákok. Ha valaki nem tudott elmenni az egyik eseményre, akkor újabb felosztást készítettek, hogy teljesítsék a rájuk bízott feladatot.

A legnagyobb előnye a projektmódszernek a többi, hagyományos módszerrel szemben az, hogy a tanulási folyamat során az információkat a diákok nem a megszokott környezetben és módon kapják meg, hanem élményekhez kapcsolva, komplexen, manuális feladatokon keresztül, ami segíti a rögzülést.

A projektet vezető tanárnővel beszélgetve döbbsentünk rá, hogy a projekt mögött mennyi szervezés áll. Végtelen sok apró dologra kell gondolni, hogy zökkenőmentes legyen a megvalósítás. A tanár részéről óriási munkát igényel az előkészület. A kivitelezés során, mint csendes segítő társ, a háttérben tevékenykedik és figyeli a gyerekek minden mozdulatát, facilitál.

Sokszor olvastuk már, hogy „a projekt módszer motiváló erővel bír”. Azt gondoltuk ezelőtt, hogy jó lehetősége a tanulók motiválásának, de ez is csak egy, a sok más lehetőség közül. Viszont most, hogy részesei lehettünk mindennek, teljesen átfarmálódott

a

véleményünk a gyakorlatról. Ez a módszer sokkal több, mint csupán motiváció. A gyerekek arcán látva az örömet, miközben mesélnek a tevékenységükről, a tanár minden fáradtságát kárpótolja. Úgy gondoljuk, hogy egy új módszer bevezetésénél fontos, hogy részletesen megismertessék, illetve megszerettessék a résztvevőkkel az adott folyamatot. A kérdésekre adott válaszokból kiderült, hogy a diákok jól fogadták az új módszert és szívesen részt vettek benne. Kezdetben idegenkedtek tőle, ami nem meglepő, de a feladat végére pozitívan értékelték, és szívesen vállalkoznának máskor is hasonló munkák elvégzésére.

Tanárszáj

„Nagy hatással volt rám a projektben részt vevő egyik kisfiú története. Elmondása alapján a projekt előtt nem volt sok önbizalma. Korábban az órákon félt szóban megnyilvánulni az osztály előtt. A projekt során annyira megnőtt az önbizalma, hogy azóta önként jelentkezik felelni. Ennél nagyobb visszaigazolást nem is kívánhat egy tanár a projekt sikerességét illetően. A projekt módszerről bebizonyosodott, hogy a tanult ismeretek mellett képességeket is tud fejleszteni, ami nagyon fontos egy általános iskolás számára.”

Zárógondolatok

A „Projekttek nagyító alatt” című munkánk során számos élménnyel gazdagodtunk, és testközelből tapasztalhattuk meg, hol ér véget az elmélet, és hol kezdődik a gyakorlat. Az egyes munkák tanulmányozása során egyértelműen beigazolódott, hogy a projekt módszer rendkívül komplex gondolkodásmódot követel meg mind a tanároktól, mind a tanulóktól. Ugyanakkor komplex abban az értelemben is, hogy egy-egy témakör sokrétű tanulmányozására kínál lehetőséget, mint azt láthattuk a beadott pályamunkák sokszínűségén is. A módszer multidiszciplináris, hiszen több tudományterületet is érint, valamint interdiszciplináris, ezáltal több tantárgyban is alkalmazható. Mivel a tanulók számára nagyfokú szabadságot biztosít, szemben a frontális módszerekkel, ezért kiválóan alkalmas a gyerekek motiválására is. Nem elhanyagolható az sem, hogy a tanár-diák viszonyra egyértelműen pozitív hatással van a módszer alkalmazása. A megkérdezettek közül mindenki azt a választ adta, hogy kedvezően befolyásolta a tanárral, diákkal való kapcsolatát a közös munka. Mindemellett élményalapú és problémaközpontú feladatokon keresztül kovácsolja egy csapatá a projekten dolgozókat. A módszer sikeres alkalmazása mögött rengeteg szervezési, tervezési munka áll a tanárok, a tanulók és a külsős partnerek részéről egyaránt, melyet nagyban megkönnyít a támogató légkör.